

deholdt i Brydesholt-udvalgets betænkning nr. 1415/2002 om straffelovens § 296 og § 302, jf. betænkningen side 54-55 og 68-69.

4.3. Justitsministeriets overvejelser

4.3.1. Justitsministeriet er enig i Brydesholt-udvalgets forslag om at fastsætte udtrykkeligt i dokumentfalskbestemmelsen i straffelovens § 171, stk. 2, at bestemmelsen også omfatter elektroniske tilkendegivelser, f.eks. e-mails.

Justitsministeriet er endvidere enig med udvalget i, at det ikke bør være en forudsætning for anvendelsen af straffebestemmelsen, at der er bestemte sikkerhedskrav til de elektroniske tilkendegivelser, f.eks. ved at stille krav om elektronisk signatur.

Bestemmelsen i straffelovens § 171, stk. 2, er således udformet i overensstemmelse med udvalgets forslag. I tilknytning hertil bemærkes, at straffelovens § 171, stk. 2, som anført i udvalgets betænkning, side 105, ikke stiller krav om, at udstederbetegnelsen skal have karakter af en underskrift.

Justitsministeriet er endvidere enig i, at dokumentfalskbestemmelsen i straffelovens § 171 fremover alene skal omfatte hensigtsdokumenter – det vil sige tilkendegivelser, der fremtræder som bestemt til at tjene som bevis.

Den foreslåede ændring af straffelovens § 171, stk. 2, indebærer således, at bestemmelsen herefter ikke længere omfatter de såkaldte lejlighedsdokumenter – det vil sige tilkendegivelser, som bliver benyttet som bevis for en rettilighed mv. Anvendelse af et falsk lejlighedsdokument vil efter omstændighederne kunne straffes som f.eks. bedrageri, jf. straffelovens § 279.

Brydesholt-udvalget foreslår som nævnt strafferammen for dokumentfalsk ændret til en normalstrafferamme på fængsel indtil 4 måneder og en skærpet strafferamme på fængsel indtil 2 år, når der foreligger skærpende omstændigheder.

Om strafferammen for dokumentfalsk henviser Straffelovrådet i betænkning nr. 1424/2002 side 605 til de overvejelser og forslag om ny formulering, der fremkom i rådets betænkning nr. 1099/1987 om strafferammer og prøveløsladelse, og rådet finder, at der – såfremt 1987-betænkningens forslag blev fulgt – burde foretages en tilpasning af 1987-betænkningens forslag om en skærpet strafferamme i lyset af den ændrede formulering af straffelovens § 286, som rådet anbefaler.

I betænkning nr. 1099/1987 side 182f anbefalede Straffelovrådet, at § 172 ændres, således at der i overensstemmelse med sædvanlig lovgivningsteknik angiv-

es en normalstrafferamme samt et forhøjet maksimum med henblik på grove tilfælde af dokumentfalsk. For så vidt angår strafferammen for dokumentfalsk anfører rådet, at det må anses som en fordel, at fastsættelsen af strafmaksimum får en vis tilknytning til strafferammerne for berigelsesforbrydelser, jf. §§ 285-287. På den baggrund foreslås § 172 i betænkning nr. 1099/1987 affattet med en normalstrafferamme på fængsel indtil 2 år og med en skærpet strafferamme på fængsel i 8 år ved dokumentfalsk af særlig grov karakter, eller hvor der er tale om et større antal forbrydelser. Er forbrydelsen af mindre strafværdighed, foreslås bødestraf.

Straffelovrådet har videre i betænkning nr. 1424/2002 anført, at straffelovens §§ 171 og 172 har været genstand for grundige overvejelser i Brydesholt-udvalget, og at rådet, der har noteret sig udvalgets synspunkter og forslag, derfor er afstået fra at komme med forslag vedrørende strafferammerne for dokumentfalsk. Straffelovrådet ønsker imidlertid at fremhæve, at strafferammerne for dokumentfalsk bl.a. skal kunne tage højde for forekomsten af særdeles grove tilfælde af dokumentfalsk uden berigelsesforsæt, f.eks. omfattende fremstilling af falske pas.

Dokumentfalskbestemmelsen er et formaldelikt, dvs. bestemmelsen kriminaliserer en handling uden at stille krav om en bestemt følge. Dette kunne efter Justitsministeriets opfattelse tale for at nedsætte strafmaksimum i bestemmelsen og i stedet straffe i sammenstød med f.eks. bedrageribestemmelsen, som foreslået af Brydesholt-udvalget. Som påpeget af Straffelovrådet i betænkning nr. 1424/2002 kan der imidlertid forekomme særdeles grove tilfælde af dokumentfalsk uden berigelsesforsæt, eksempelvis omfattende fremstilling af falske pas. Efter Justitsministeriets opfattelse er sådanne grove tilfælde af dokumentfalsk lige så strafværdige som grov berigelseskriminalitet, og strafmaksimum for dokumentfalsk – både efter en normalramme og efter en skærpet ramme – bør derfor ikke ligge lavere end maksimum for berigelseskriminalitet.

På den baggrund foreslås en normalstrafferamme for dokumentfalsk på bøde eller fængsel indtil 2 år, mens straffen ved særligt grove tilfælde kan stige til fængsel i 6 år.

Efter Justitsministeriets opfattelse afspejler den foreslåede normalstrafferamme på bøde eller fængsel indtil 2 år i højere grad bestemmelsens karakter og strafværdighed. Normalstrafferammen bygger endvidere på den forudsætning, at der fremover i de tilfælde, hvor der ved brug af et falsk dokument begås be-